Projekt wycieczki rowerowej

Przygotowanej przez uczniów kl.7 SP w Błudowie

W ramach XX Olimpiady pn. „Przyroda i historia Powiatu Elbląskiego"

Szkoła Podstawowa w Błudowie
Błudowo 48, 14-420 Młynary

Wycieczka rowerowa

pn. „Przyroda i historia gminy Młynary"

a) Organizatorem wycieczki jest Szkoła Podstawowa w Błudowie.

b) Cel: zapoznanie uczestników z atrakcjami przyrodniczymi, kulturowymi, historycznymi i krajobrazowymi powiatu elbląskiego i popularyzacja gminy Młynary.

c) Grupa uczestników: 20 osób w wieku 13 – 14 lat.

d) Wycieczka 1 dniowa.

e) Koszt wycieczki : bezpłatnie - każdy uczestnik wycieczki organizuje we własnym zakresie wodę i prowiant.

f) Harmonogram wycieczki:

8:00 Zbiórka pod SP w Błudowie i czynności organizacyjne.

8:15 Wyjazd w kierunku Gardyn drogą wiodącą przez lasy Nadleśnictwa Młynary.

8:45 Pomnik przyrody- „Gruba Kaśka".

9:00 Pomnik przyrody- Jodła „Jagna".

9:15 Młynarska Wola- ruiny gotyckiego kościoła p.w. św. Tomasza.

9:25 Młynary- Kościół p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP.

9:35 Młynary- Kościół p.w. św. Piotra Apostoła.

9:50 Czarownice z Młynar (Kobyliny).

10:05 do 11.30 Sąpy- Wioska tematyczna Babia Dolina, Zagroda Edukacyjna Ziołowy Dzbanek - przerwa na ognisko.

12:00 Zastawno- Kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa, stadnina koni.

12.40 Sokolnik- stadnina koni

13.10 Nowe Monasterzysko- cmentarz ewangelicki z XVII w.

14:00 Błudowo- Kościół p.w. Nawiedzenia NMP, Pogańskie Szańce.

15:00 Zakończenie wycieczki pod SP w Błudowie

g) Opis zwiedzanych miejsc w trakcie wycieczki: trasa wiedzie po drogach leśnych i polnych

Szkoła Podstawowa w Błudowie
Błudowo 48, 14-420 Młynary

Pomnik przyrody „Gruba Kaśka"

Sosna pospolita „Gruba Kaśka" rośnie w miejscowości Kraskowo w gminie Młynary. Królowa polskich lasów, będąca pomnikiem przyrody, znalazła się w finale ogólnopolskiego konkursu „Drzewo Roku 2020", który organizuje Klub Gaja, zajęła piąte miejsce. Około 300 lat, 40 m wysokości i 426 cm w obwodzie – tak prezentuje się sosna „Gruba Kaśka". Corocznie odbywa się do niej bieg rekreacyjno-edukacyjny i marsz Nordic Walking, które gromadzą miłośników sportu i piękna przyrody.

Pomnik przyrody Jodła „Jagna"

Jodła pospolita rosnąca na terenie ścieżki przyrodniczej Nadleśnictwa Młynary, otrzymała wdzięczne imię „Jagna", a pomogli w tym uczniowie ze szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Młynarach w ramach zorganizowanego przez Nadleśnictwo konkursu. Jest pomnikiem przyrody od dnia 25 listopada 2020 roku. To zimozielone drzewo bardzo dobrze znosi ocienienie i jest gatunkiem długowiecznym, żyjącym nawet do 400 lat. Jodła „Jagna" obecnie liczy sobie ok. 123 lat i ponad 32 m wysokości. Została zgłoszona do organizowanego corocznie przez Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne „Klub Gaja" konkursu „Drzewo Roku 2021". Drzewo to uchodzi za symbol dumy i wyniosłości, kojarzy się z niezłomnym trwaniem, długowiecznością, ale także z cierpliwością i powagą. Wierzono, że chroni przed wszelkim złem z tego i tamtego świata.

Młynarska Wola - Ruiny gotyckiego kościoła p.w. Św. Tomasza.

We wsi Młynarska Wola zachowały się ruiny gotyckiego kościoła z około 1300 roku. Zniszczony na przełomie XV-XVI wieku. Odbudowany w 1593 roku. Kościół nieco rozbudowano w 1709 r., a w 1705 r. wzniesiono drewnianą wieżę, którą odrestaurowano w 1823 r., dzwony i zegar przeniesiono do kościoła w Młynarach. Barokowy ołtarz przeniesiony został do Olsztyna. Po 1945 r. kościół przez jakiś czas służył jako spichlerz Armii Czerwonej. Później został przejęty przez prawosławnych. Z czasem kościół został zniszczony. W latach 60 i 70 w kościele był magazyn GS, prawdopodobnie składowano tam m.in. nawozy sztuczne. W 1990 r. istniał jeszcze dach.

Młynary - Kościół p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP

Kościół należący do parafii św. Piotra Apostoła w Młynarach. Jeden z rejestrowanych zabytków miasta. Został zbudowany w latach 1856-1857 dla społeczności katolickiej. Jest to świątynia orientowana, murowana, wzniesiona z cegły, na rzucie prostokąta, posiadająca wydzielone zamknięte trójkątnie prezbiterium, salowe wnętrze jest nakryte płaskim stropem. Do wyposażenia świątyni należy ołtarz przedstawiający Matkę Bożą, patronkę kościoła, który został podarowany mieszkańcom Młynar przez papieża Piusa IX, aby rozwijał się w tym mieście kult Maryi Niepokalanej.

Młynary - Kościół p.w. Św. Piotra Apostoła

Kościół powstał zapewne jednocześnie z założeniem Młynar. Jej uposażenie zostało wyznaczone w dokumencie lokacyjnym miasta z 1327 roku. Z 1329 roku pochodzi już informacja o miejscowym proboszczu. Świątynia ta została zniszczona przez pożar, który wybuchł w 1547 roku. Jej odbudowa, do której zostały wykorzystane cegły z rozbieranych murów obronnych, trwała w latach 1547-1553. Zostały wtedy zrekonstruowane tylko dwie, z trzech wcześniej istniejących naw. Prace były prowadzone przez mistrza murarskiego Stanisława z Fromborka. W latach 1567-1570 wybudowana została wieża świątyni, która została podwyższona w 1595 roku. Do wyposażenia kościoła należą

min.: ołtarz główny powstały w latach 1693-1694, dzieło Issaca Rigi, ambona powstała w 1654 roku, dzieło Hannsa Ohlmanna, organy powstałe w 1742 roku, dzieło Adama Gottlieba Caspariniego.

Czarownice z Młynar (Kobyliny)

Przy drodze z Młynar do Pasłęka, w przysiółku Kobyliny, oddalonym o dobry kilometr od miasta, jest wzniesienie wynoszące się na ok. 100 m n.p.m. nazywanym Sądową Górą. W miejscu gdzie dzisiaj jest przystanek autobusowy. Mimo, że żadne dokumenty nie potwierdzają iż nazwa góry jest powiązana z tym, że tam wykonywało się wyroki śmierci to pochodzenie nazwy jest jak najbardziej prawdopodobne. Z rejestru zmarłych miejscowej parafii wynika, że 1 lutego 1638 roku spalono tam na stosie dwie kobiety, które zostały posądzone o czary. Podobno mieszkańcy Kobylin widują w tej okolicy nocne mary.

Sąpy - Wioska tematyczna Babia Dolina

Sąpy, wieś między Młynarami a Pasłękiem. Wioska tematyczna, której motywem przewodnim są „baby". Baby mają formę witaczy, na drewnianych tabliczkach ozdabiają numery domów, jest też panoramiczny witacz z babami i takie miejsca we wsi jak Babolandia, Babinek, Park Baby Jagi, Ziołowa Czarcia Góra jak również rzeźby bab i ławeczka baby i dziada. Chlubą mieszkańców jest zagroda edukacyjna „Ziołowy Dzbanek", a w nim Zielna Chata, w której można poznać tajniki zielarstwa i Wiata Garncarska, gdzie można nauczyć się wytwarzania naczyń tradycyjną metodą. Organizowany we wsi Sąpy turniej sportowo-rekreacyjny dla dzieci „W pogoni za babim latem" cieszy się co roku dużym zainteresowaniem, a wśród konkurencji m.in. szukanie babiego skarbu, babi skok, lepienie babek z piasku i oczywiście ciuciubabka. Wieś zdobyła w 2015 roku pierwsze miejsce w konkursie „Wieś z inicjatywą" organizowanym przez Starostwo Powiatowe w Elblągu, a także inne nagrody za swoją nowatorską działalność.

Sąpy - Zagroda Edukacyjna „Ziołowy Dzbanek"

„Ziołowy Dzbanek" położony w wiosce tematycznej Sąpy „Babia Dolina" w gminie Młynary, własność państwa Ewy i Waldemara Nisiewicz. Zagroda edukacyjna zaprasza do obcowania z naturą. Na terenie „Ziołowego Dzbanka" znajdują się m.in. chata zielarska oraz garncarska, agroturystyczny dom urządzony w zielarskim klimacie. Zainteresowanie budzi także mini zoo, w którym między innymi są świnki wietnamskie i węgierskie oraz mini kozy. Ogród ziołowy, kaskada lawendowa i hotele dla owadów i motyli. W zagrodzie jest także sztuczna krowa Balbina, na której można sprawdzić się w sztuce dojenia. Organizowane są różne warsztaty m.in.: warsztaty zielarskie, mydlarskie, garncarskie, a także florystyczne. Zagroda z wieloma nagrodami, wyróżnieniami, certyfikatami i świetną opinią wśród odwiedzających gości.

Zastawno- Kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa

Kościół filialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Zastawnie to kościół po ewangelicki z 1866 roku. Budowla zbudowana na planie prostokąta, murowana z cegły na podmurówce z kamienia. Przy elewacji szczytowej jest smukła wieża - od dołu na planie kwadratu przechodząc do góry w ośmiobok. W kościele w przedsionku XVII wieczny barokowy krucyfiks i organy kościoła w Ostaszewie nad Wisłą. Kościół wpisany do rejestru zabytków 30.06.1993 r. Tuż za ogrodzeniem kościoła stoi pomnik z okresu I wojny światowej. Pierwotny pomnik został odsłonięty i poświęcony w 1928 r.

Zastawno- stadnina koni

Stadnina wraz z ośrodkiem jeździeckim położona jest w malowniczej okolicy na terenie Wysoczyzny Elbląskiej,16 km od Elbląga w kierunku na Młynary. Hodowla koni sportowych, nauka jazdy konnej, treningi sportowe i sprzedaż koni, egzaminy na odznaki jeździeckie PZJ, obozy dla młodzieży i agroturystyka. Stadnina posiada ponad 60 koni rasy SP.

Sokolnik- stadnina koni

Sokolnik położony jest na skraju Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej w Gminie Młynary. Otoczony jest pięknymi lasami, łąkami i wąwozami. Można tu odpocząć na łonie natury oraz uprawiać sport jakim jest jazda konna. Stadnina Koni Trakeńskich Sokolnik jest jedną z największych hodowli tej rasy w Polsce. Pierwsze konie zamieszkały tu w 1998 roku. Stadnina osiąga liczne sukcesy zarówno w hodowli jak i w sporcie. W Sokolniku co roku odbywają się regionalne zawodny w skokach przez przeszkody. Młodzi jeźdźcy uczą się opieki nad końmi i jazdy konnej. W stadninie organizowanych jest wiele imprez jak Hubertus, wyjazdy w teren, ogniska, kuligi, biesiady, imprezy okolicznościowe.

Nowe Monasterzysko- cmentarz ewangelicki z XVII w.

Nowe Monasterzysko zostało założone w 1320 r. przez zakon krzyżacki z polecenia komtura elbląskiego. W roku 1589 funkcjonował w tym miejscu folwark oraz dwór, których właścicielem był Joachim von Belau. Był również fundatorem kościoła ewangelickiego założonego w 1599 roku w miejscu, gdzie dzisiaj znajduje się cmentarz. Po wygaśnięciu rodu fundatora kościół popadł w ruinę i w efekcie został rozebrany. Cmentarz, którego nie objęła likwidacja funkcjonował do końca II wojny światowej lecz stał się obiektem dewastacji i grabieży. W latach 2014-2015 na terenie cmentarza podjęte zostały badania archeologiczne i konserwatorskie przeprowadzone przez Ekspedycję Instytutu Archeologii i Etnografii Uniwersytetu Gdańskiego w porozumieniu z Urzędem Miasta i Gminy Młynary oraz Stowarzyszeniem Mieszkańców i Przyjaciół Wsi Nowe Monasterzysko.

Błudowo- Kościół p.w. Nawiedzenia NMP

Wieś Błudowo położona jest na obszarze Wysoczyzny Elbląskiej, 6 km na północ od Młynar, w dokumentach jest wymieniana już w roku 1298. We wsi znajduje się kościół barokowy z XV w., gruntownie przebudowany na przełomie XVI i XVII w. Wieża z drewna, z izbicą i ośmiopołaciowym hełmem w kształcie ostrosłupa dodana w 1718 r. Szczyty nawy oraz prezbiterium posiadają cechy barokowe, pilastry i odrzwia renesansowe, na sklepieniu i emporze organowej rokokowe malowidła. Bogato rzeźbiona ambona oraz dwie ławy kolatorskie z I poł. XVIII w., pozostałe wyposażenie z 1851 r., stylizowane na barokowe.

Błudowo- Pogańskie Szańce

Na północ od wsi Błudowo (około 1 km) znajduje się wzgórze otoczone fosami - ślady po staropruskiej osadzie. Wzgórze ma nazwę Pogańskie Szańce.

h) Materiały informacyjne i promocyjne dla uczestników wycieczki w formie kolorowego folderu.

i) Reklama wycieczki w formie plakatu.